

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

49. An qui recitat Horas Canonicas lingua Italica, Hispanica, aut alia vulgari sine causa, peccet mortaliter? Idem est, quando obligatio oritur ex voto, aut pœnitentia Confessoris. Et quid, si ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

quod Caramuceli asserent, esse improbabilem sententiam illorum, qui ad recitationem Horarum Canonicarum requirunt sub peccato mortali attentionem internam, nam puro esse probabilem, & forsitan probabiliorum, nam actus internus quando pertinet ad substantiam actus externi potest præcipi ab Ecclesia. Omitto verò alias rationes.

RESOL. XLIX.

An qui recitat Horas Canonicas lingua Italica, Hispanica, aut alia vulgari sine causa, peccet mortaliter?

Item quod obligatio oritur ex voto, aut penitentia Confessoris.

Et quid si recitaret Officium diuinum lingua Hebraica, aut Graeca?

Et casum infertur, quod licentia celebrandi Missam vulgari lingua, non conceditur nisi à Papa, & ex gravi necessitate.

Et aduertitur, quod si quis pro arbitrio notabiliter mutaret in Sacrificio Missae vestes sacras quoad suam colorem, vel quoad solam formam, peccat mortaliter. Ex p. 9. n. 7. & Misca. Rel. 67.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Bonacina de Hor. canon. disp. 1. q. 3. punct. 1. n. 15. cui adde nouissime Elcobar à Corro tract. de Horis canon. q. 4. §. 1. n. 9. ubi firmat, diuinum Officium recitari haec vel illa lingua, nempe, an Latina, vel vulgari, an Graeca, vel Hebraica, nihil interest quoad præcepti substantiam, quæ in significatione verborum consistit, & eadem est quacunque lingua. Quod ampliatur, vt procedat Regula, dum obligatio recitandi oritur ex voto, aut ex penitentia Conf. Horis, vt si fuerit recitandi Psalmos Graduales, aut Penitentiales, aliaue Preces: nam per solus poterunt materna lingua, Latina, aut alia qualibet.

2. Limitanda est tamen hæc sententia, vt intelligatur, quoad satisfactionem substantiæ præcepti: quoad peccatum mortale, & restituendû distributiones non verò quoad peccatum veniale, deficientem iustitiam causam propter magnas causas vsus Bibliorum, ex quo maxime diuinum Officium constat, interdictus est vulgari sermone. Ita supracitati, & omnes.

3. Non tamen, quod ex iusta causa quis liber erit ab omni peccato, recitando vulgari lingua diuinum Officium. Si verò vellet ex deuotione aliquos recitare Psalmos, poterit materna lingua eos persolvere, etiam si, vt diximus, ex voto ad id tenetur, nisi misceatur aliqua actio peccaminosa, vt erit iocus, contumptus, superstitiosus, & similia. Vide etiam Macignum tract. de Horis canon. c. 19. n. 47.

4. His tamen non obstantibus, affirmatiuam sententiam tenet doctus Pater Baldellus in Theol. moral. tom. 2. lib. 4. disp. 2. 1. n. 23. putat enim, recitare Horas canonicas aliqua lingua vulgari, esse peccatum mortalius ex Trident. sess. 22. c. 8. de Sacrificio Missæ, grauius prohibetur, ne Missa passim celebraretur vulgari lingua. Et Can. 9. anathema dicitur ille, qui dixerit, eam debere tantum celebrari vulgari lingua. Et in indice librorum prohibitorum, reg. 4. grauius prohibetur præsumplere legere, aut habere sine facultate, quod Episcopi, aut Inquisitoris, dicitur non posse percipere absolutionem suorum peccatorum, nisi prius transiderit Ordinarios, quod certe importat culpam grauiorem quam tantummodo venalem, cum hæc non reddat vilo modo incapacem absolutionis sacramentalis: quod etiam clarus explicatur in Bulla Pij. IV. ad dictum Indicem librorum prohibitorum. vbi post commendamur ipsum Indicem, & post impe-

Tom. III.

ratam obseruationem omnium Regularum, & postulatam excommunicationem in eos, qui legerint, aut habuerint libros Hæreticorum, vel scripta cuiusvis Authoris damnata & prohibita propter hæresim, vel propter suspicionem falsi dogmatis: subditur, quod qui libros alia de causa prohibitos legerit, aut habuerit, præter peccati mortalis reatum, tenere sit puniendus arbitrio Episcoporum. Quia ergo, qui recitaret Italicè aut Germanicè; vel quouis alia vulgari lingua Horas Canonicas, sine facultate, & approbatione Sedis Apostolicæ, legeret, & haberet Psalmos, & Lectiones, hoc est, libros Sacræ Scripturæ vulgari lingua concritos, non posset saltem ex hoc capite excusari à culpa mortali. Et qua ratione licentia celebrandi Missa vulgari lingua non conceditur, nisi à Papa, & ex gravi necessitate; ita & licentia recitandi Officium eadem vulgari lingua, non est petenda nisi ab ipso; & non est, nisi vsurpatio alienæ iurisdictionis, & in re graui, si quis recitet ex priuata autoritate, & quasi ex iure proprio, sine tali licentia. Et cum ex eodem Tridentino sess. 22. c. 8. cit. de Sacrificio Missæ, in vnaquaque Ecclesia debeat retineri, & seruari antiquus ritus, qui sit approbatus, & permissus, ab Ecclesia Romana, imò vnusquisque in Horis Canonicis debeat sequi modum, & ritum suæ Ecclesiæ Metropolitanæ; & ex Bulla Pij V. qui tenentur ad Breuiarium Romanum, & ad morem, & ritum Romanæ Ecclesiæ, omnino teneantur ad præscriptum; & ad rationem illius: negari non potest, quin etiã hæc sit magna audacia, & grauis culpa, ex hoc etiã capite, si quis relicto idiomate sui Breuiarij, Horas recitet ex quouis alio idiomate, à Romana Ecclesia prohibito, aut non approbato, sed sibi tantum probato, & bene viso. Et hæc etiã mutatio idiomatis potest dici additio, & detractio ad Breuiarij, quæ specialiter prohibetur in dicta Bulla, siue ex toto siue ex parte, cum sit detractio omnium verborum Latinorum, & additio Italicorum. Et quemadmodum non vacaret culpa mortali, si quis ex proprio ingenio, & solij pro arbitratu notabiliter mutaret in Sacrificio Missæ vestes sacras quoad solum colorem, aut solam formam; ita & si mutet in Horis canonicis solum idioma, & omnes terminationes, & fonos verborum. Cæteras rationes adducit Baldellus, quas penes ipsum videbis.

Quoad Ref. in tom. 2. tr. 1. ex Refol. 146. lege §. Quarto quinto ad medium & §. vii.

5. Quid ergo sentiam, dicam breuiter. Puto igitur, illum qui lingua Italica, seu vulgari, diuinum Officium recitaret, licet satisfaceret præcepto recitandi, quia quoad substantiam omnia verba recitaret; peccaret tamen grauius, quia sine dispensatione mutaret antiquissimum, & communissimum Ecclesiæ vsu: & ob hanc causam Concilium Tridentinum sess. 22. c. 8. & can. 9. decreuit, vt Missa non vulgari lingua celebraretur; & iure optimo in Indice librorum prohibitorum vsus Bibliorum vulgari lingua confectorum interdictus est.

6. Dico secundò: Recitando diuinum Officium, vel Psalmos Hebraica, vel Graeca lingua, etiam sine vlla causa, non solum satisfieri præcepto, sed etiam nullum committi peccatum. Ratio est; quia Sacræ Scripturæ semper habitæ sunt his linguis non vulgaribus nempe Hebræa, Graeca, & Latina, & Sancti Apostoli, qui per totum terrarum Orbem sanctum Euangelium prædicauerunt, his tantum tribus linguis scripserunt, cum tamen haberent donum linguarum. Rectè itaque dixit Ennias. Sà verb. Hora can. n. 10. quod potest quis priuatim Officium dicere lingua, qua vellet, vt Graeca aut Hebræa; etsi ego, vt vulgari dicat, non facile admiserim. Ita ille, & ego.

7. Sed circa præsentem quæstionem præter Doctores citatos, vide Trullench. in Decal tom. 1. lib. 1. c. 7. dub. 14. n. 10. Castr Palatum tom. 2. tract. 7. disp. 2. punct. 2. n. 14. Paulum de Horis can lib. 2. q. 131. Suarez de Relig. tom. 2. lib. 4. c. 7. n. 7. & alios penes ipsos.

P p 2 RESOL.

Sup. his in tom. 5. tr. 12. lege doctrinam Ref. 6.

Quoad Ref. in tom. 2. tr. 1. ex Refol. 146. lege §. Quarto quinto ad medium & §. vii.

Sup. hoc in tom. 1. tr. 1. Refol. 167. §. Nota verò & signanter ad mediu pro hoc colore.

LA N N A E
B N N I A
S. III. IV. V
E. III.